

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У
БЕОГРАДУ
Гж1 бр. 4099/17
19.09.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Радомира Кокотовића, председника већа, Љиљане Митић Поповић и Гордане Тошић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА, чији је пуномоћник адвокат АБ, против туженог Дом здравља "АА", чији је пуномоћник адвокат АБ1, ради повреде права из радног односа, одлучујући о жалбама тужиоца и туженог, изјављеним против пресуде Основног суда у Ваљеу П1 бр.114/17 од 21.08.2017.године, у седници већа одржаној дана 19.09.2019.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Ваљеу П1 бр.114/17 од 21.08.2017.године, у ставу првом и другом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење садржано у ставу трећем изреке ожалбене пресуде, па се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужилац да туженом накнади износ од 83.160,00 динара на име трошкова парничног поступка, у року од 15 дана од пријема преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеу П1 бр.114/17 од 21.08.2017.године, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да исплати тужиоцу на име разлике између исплаћене и припадајуће зараде која није обрачуната у складу са коефицијентом 13,57 за обрачун зараде на пословима санитетског транспорта уз пружање хитне медицинске помоћи за период од 01.06.2009.године до 30.06.2012.године, износ од 430.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.06.2012.године, као дана подношења тужбе, па до коначне исплате, као и у делу којим је тражено да се тужени обавезе да исплати

тужиоцу на име накнаде увећане зараде по основу минулог рада у висини од 0,1% основне зараде за период од 01.06.2009.године до 17.05.2011.године, износ од 2.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од 30.06.2012.године, као дана подношења тужбе, до коначне исплате, као неоснован. Ставом другим изреке одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је ништава одредба члана 5 став 3 Уговора о раду ДЗ – 01-1396/11 од 12.06.2012.године, закљученог између тужиоца АА и туженог Дома здравља “АА”, уз обавезу туженог да то призна и трпи, као неоснован. Ставом трећим изреке обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове спора у износу од 28.500,00 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужилац, побијајући пресуду у целости, због битних повреда одредаба парничног поступка, погрешно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Против одлуке о трошковима поступка, садржане у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, са предлогом да другостепени суд преиначи пресуду у погледу одлуке о трошковима, или исту укине у погледу одлуке о трошковима поступка и предмет врати на поновни поступак првостепеном суду.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...55/14), Апелациони суд у Београду је нашао да је жалба тужиоца неоснована, а жалба туженог основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде, у потврђеном и преиначеном делу, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити друге битне повреде одредаба парничног поступка.

Према чињеничном стању, утврђеном у првостепеном поступку, следи да је тужилац запослен код туженог на радном месту ВКВ возача Службе хитне медицинске помоћи са санитарским транспортом Дома здравља “АА”, по основу Уговора о раду бр. ДЗ – 01-1396/11 од 12.06.2012.године, а да му је одредбом члана 5 тачка 3 Уговора предвиђен коефицијент за обрачун плате 10,71. Такође је утврђено да је уговором о раду, као и Правилником о организацији и систематизацији послова, описом радног места ВКВ возача, између осталог предвиђено да по налогу лекара или медицинског техничара асистира, односно помаже у пружању помоћи, збрињавању и преношењу пацијената, као и да води рачуна о техничкој исправности возила, исправности техничке опреме у возилу, те да је, с обзиром на овакав опис послова тужиоцу и одређен коефицијент 10,71, а имајући у виду Уредбу о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама. Коефицијент 13,57 је предвиђен, с обзиром на опис послова који се обавља, само на радна места на којима се распоређује запослени медицинске струке, па је првостепени суд закључио да је тужиоцу правилно одређен коефицијент за обрачун плате 10,71, у складу са којим му је исплаћивана плата. Како је закључио да је одредба члана 5.3 Уговора о раду у сагласности са Правилником, да је тужиоцу зарада исплаћивана по коефицијенту, првостепени суд је закључио да је

тужбени захтев тужиоца неоснован и такође одбио и захтев тужиоца на име мање исплаћене зараде по основу увећане зараде за тзв. минули рад, имајући у виду да је одредбом члана 1 Анекса II Општег колективног уговора који је ступио на снагу 11.02.2009.године, одложена примена члана 24 став 1 тачка 5 Општег колективног уговора, којим је регулисано увећање за минули рад 0,5% од основице.

На потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је у односу на потврђени део ожалбене пресуде правилно применио материјално право, дајући за своју одлуку довољне и јасне разлоге, које у свему прихвата и овај суд, као другостепени.

Правилником о организацији и систематизацији послова Дома здравља “АА” бр. ДЗ 01/1265 од 01.06.2012.године, предвиђено је да је у оквиру организационе структуре Дома здравља “АА” и Служба хитне медицинске помоћи са санитарским транспортом, те да је у оквиру ове службе систематизовано радно место ВКВ возача, за које је предвиђен V степен стручне спреме и коефицијент по Уредби 10,71, а да је опис послова овог радног места и тај да по налогу лекара или медицинског техничара асистира, односно помаже у пружању помоћи, збрињавању и преношењу пацијената. Према Уредби о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама (“Службени гласник РС” бр.44/2001...91/2010), коефицијент за радно место послова санитарског транспорта болесника, возача са III степеном стручне спреме износи 8,98, док за послове техничког одржавања опреме, инсталација уређаја и њима сличних послова са предвиђеним V степеном стручне спреме одређен је коефицијент 10,71.

Наиме, сви возачи Хитне медицинске помоћи на име уговореног делокруга послова брину се и о инсталираном систему за оксигенизацију, односно давање кисеоника, управљају светлосно – звучном сигнализацијом у возилу и у поступку медицинског збрињавања пацијената обављају послове које им наложи дежурни лекар екипе. У поступцима реанимације, односно оживљавања пацијената, при масажи срца и давању вештачког дисања, возач по налогу дежурног лекара врши вентилирање амбу – балоном, износи сет за интубацију, дефибрилатор и носила.

Уредбу о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, донела је Влада Републике Србије, на основу Закона о платама запослених у јавним службама, а одредбом члана 2 тачка 13 Уредбе, утврђени су коефицијенти за обрачун и исплата плата запослених у здравственим установама.

Одредбом члана 5 Уговора о раду утврђен је и припадајући коефицијент за обрачун и исплату плата за рад на пословима возача санитарског возила, у складу са Уредбом.

Послодавац је служба која обавља делатност којом се обезбеђује здравствена заштита грађана, која обухвата спровођење мера и активности здравствене заштите, која се, у складу са здравственом доктрином и уз употребу здравствених технологија, користи за очување и унапређење здравља људи, дакле обавља здравствену делатност. Мере и активности здравствене заштите морају бити засноване на научним доказима,

односно морају бити безбедне, сигурне и ефикасне и у складу са начелима професионалне етике. Ради се о здравственој служби коју чине здравствени радници, односно здравствени сарадници који обављају здравствену делатност у складу са Законом о здравственој заштити.

Здравствени радници, према Закону о здравственој заштити су лица која имају завршен медицински, стоматолошки, односно фармацеутски факултет, као и лица са завршеном школом здравствене струке, која непосредно као професију обављају и здравствену делатност у здравственим установама или приватној пракси под условима прописаним законом. Здравствени сарадници према овом закону су лица са средњом, вишом, односно високом стручном спремом, која обављају одређене послове здравствене заштите у здравственој установи, односно приватној пракси. Дакле, завршени медицински, стоматолошки, фармацеутски факултет, завршена школа здравствене струке и непосредно као професија обављање здравствене делатности одређују здравственог радника и тиме се он разликује од здравственог сарадника.

Закон о здравственој заштити, поред тога што даје дефиницију здравственог радника, набраја здравствене раднике у зависности од степена стручне спреме, те су тако здравствени радници доктор медицине, доктор стоматологије, дипломирани фармацеут, медицински биохемичар, са завршеном одговарајућим факултетом здравствене струке, други здравствени радник, са завршеном одговарајућом високом, вишом, односно средњом школом здравствене струке.

Закон прописује обавезу здравствених радника да здравствену делатност обављају у складу са важећом здравственом доктрином и у складу са кодексом професионалне етике. Одредбом члана 173 Закона о здравственој заштити, забрањено је обављање здравствене делатности од стране лица која се у смислу овог закона не сматрају здравственим радницима и здравственим сарадницима.

Услов за обављање послова возача санитетског возила није завршена школа здравствене струке, нити возач обавља непосредно као професију здравствену делатност, а у опису његових послова није, нити може бити пружање медицинске помоћи, с обзиром на стручну спрему коју има. Зато возач није здравствени радник, у смислу Закона о здравственој заштити, па се при обрачунању плате не може применити коефицијент утврђен за здравствене раднике.

Извршиоци на пословима возача по слову закона не могу обављати здравствену делатност, ради чега је у случају да стварно врше послове из њеног садржаја, они то чине противправно и стога не могу извући корист.

Дакле, запослени на пословима возача санитетског возила у здравственој установи није здравствени радник, ни здравствени сарадник у смислу Закона о здравственој заштити, због чега нема право на коефицијент од 13,57 и да му се применом коефицијента за обрачун плате здравственим радницима, који је утврђен Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, обрачуна плата. Са наведених разлога, није ништава назначена одредба уговора о раду, којом је тужиоцу на пословима возача санитетског возила утврђен коефицијент за

обрачун плате у складу са чланом 2 тачка 13 Уредбе.

Правилно је одбијен захтев тужиоца да се на име мање исплаћене зараде по основу увећане зараде за тзв. минули рад досуди 2.000,00 динара, с обзиром на одредбу члана 1 Анекса II Општег колективног уговора, који је ступио на снагу 11.02.2009.године и одложена примена одредбе члана 24 став 1 тачка 4 Општег колективног уговора, којим је регулисано увећање за минули рад од 0,5%.

Неосновано је позивање тужиоца у жалби да је Уставни суд у својој одлуци Уо-420/2013 од 11.05.2016.године, утврдио да одредбе члана 44 Правилника о организацији и систематизацији послова Дома здравља “АА”, нису у сагласности са законом, у деловима у којима су утврђени кофицијенти за обрачун и исплата плата запослених, те да је тужени погрешно обрачунао плату тужиоца и утврдио коефицијент, али налази да су ови наводи неосновани, са разлога што из образложења ове одлуке произилази да тужени није имао овлашћење да самостално својим актом, односно Правилником о организацији и систематизацији послова утврди коефицијенте за обрачун и исплату плата запослених, јер Закон о платама у државним органима и јавним службама и Уредба, која је донета на основу закона, прописују да запослени у здравственим установама за свој рад примају плату, коју чини производ основице и коефицијента утврђеног актом Владе, а која се као накнада за рад запосленима не може исплаћивати према правилницима, већ искључиво према Закону о платама у државним органима и јавним службама и одговарајућој Уредби. Дакле, Уставни суд у одлуци не наводи да је возачима, па самим тим и тужиоцу погрешно утврђен коефицијент и да им припада већи коефицијент, већ само да тужени није имао овлашћење да самостално својим актом утврди коефицијенте за обрачун и исплата плата запослених, па је правилно првостепени суд одлучио када је одбио тужбени захтев тужиоца, налазећи да запослени на пословима возача санитарског возила у здравственој установи није здравствени радник, ни здравствени сарадник у смислу Закона о здравственој заштити, због чега и нема право на коефицијент од 13,57 и да му се применом тог коефицијента за обрачун плата здравственим радницима који је утврђен Уредбом о кефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, обрачуна плата, због чега није ништава ни назначена одредба уговора о раду, којом је тужиоцу на пословима возача санитарског возила утврђен коефицијент за обрачун плате у складу са чланом 2 тачка 13 Уредбе.

Цењени су и остали наводи жалбе тужиоца, али овај суд налази да нису од утицаја за доношење другачије одлуке у овој правној ствари.

Међутим, када је у питању одлука садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде, којом је одлучено о трошковима парничног поступка, иста је морала бити преиначена, имајући у виду да су основани наводи из жалбе туженог, па је овај суд нашао да туженом, а имајући у виду вредност спора, у смислу одредбе члана 153 став 1, 154 и 165 став 2 Закона о парничном поступку, припадају трошкови на име таксе за одговор на тужбу у износу од 9.220,00 динара, трошкови за састав једног образложеног поднеска у износу од 6.000,00 динара, трошкови за заступање на 5 одржаних рочишта по 7.500,00 динара, трошкови на име састава жалбе у износу од 12.000,00 динара и трошкови таксе на жалбу у износу од 18.440,00 динара, у укупном износу од 83.160,00

динара, све одмерено према важећој Тарифи о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката и важећој Таксеној тарифи, због чега је одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

Са наведених разлога, применом одредби члана 390 и члана 401 тачка3 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр.72/11...55/14), одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Радомир Кокотовић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић